

Študijný plán

Osobnosti Slovenska Akademický rok 2023/2024

Prednášajúci: Mgr. Katarína Králiková

Prednášky sa konajú v nepárny utorok 11:55 - 13:25 v miestnosti č. 275.

Zimný semester:

26.09.2023 Svätá Alžbeta Durínska (1207 – 1231) • Úvod do kurzu • Sociálna a kultúrna situácia v 13. storočí • otec kráľ Ondrej II. • matka Gertrúda Meranská • život na Bratislavskom hrade • manželské roky na hrade Wartburg • vdovské pôsobenie v Durínsku • pamätníky na Slovensku

10.10.2023 Kráľ Matej Korvín (1443 – 1490) • Charakteristika kľúčových udalostí v 14. a v 15. storočí • otec Ján Huňady • učiteľ Ján Vitéz • snaha o českú korunu • manželka Beatrix Aragónska • Academia Istropolitana • privilégia Bratislave • syn Ján • stopy na Slovensku

24.10.2023 Humanista Juraj Purkircher (1535 – 1578) • Opis renesančného 16. storočia • meštianski rodičia • roky štúdií u reformačných pedagógov • literárna tvorba • lekárske zásluhy • botanické aktivity • susedská angažovanosť • členovia básnického krúžku • zachované diela

07.11.2023 Palatín Pavol IV. Pálffy (1592 – 1653) • Opis protireformačného 17. storočia • otec Rábsky hrdina • matka z magnátskeho rodu • obdobie vzdelávania • kariérny postup • rodinné peripetie • zdedené funkcie • prestavba Bratislavského hradu • výstavba vlastného paláca • potomkovia • využitie pozostalosti

21.11.2023 Rektor Matej Bel (1684 – 1749) • Opis 18. storočia so zameraním na vzdelávanie • detstvo v Očovej • študentské cesty • rektor v Banskej Bystrici • priekopnícky rektor v Bratislave • dielo Notitia Hungariae novae historico-geographica a ďalšie • stopy na Slovensku

05.12.2023 Lekár Karol Rayger st. (1641 – 1707) • Opis 18. storočia so zameraním na zdravotníctvo • otec zakladateľ lekárskeho rodu • roky štúdií na univerzitách • praktický lekár v Prešporku • výskumy z pitiev • člen lekárskeho spolku • publikačná činnosť • dvorný lekár cisára • syn lekár, zať lekár • priekopnícke objavy

Letný semester:

13.02.2024 Vynálezca Wolfgang von Kempelen (1734 – 1804) • Opis 18. storočia so zameraním na štátnu správu • predkovia a rodičia • obdobie štúdií v monarchii • 30 ročná

ACADEMIA SAPIENTIA

Sapientia ars vivendi putanda est

kariéra úradníka • priekopnícke vynálezy • umelecká tvorba • turné so šachovým automatom • životné dielo • pamätníky vo svete a v Bratislave

27.02.2024 Pedagogička Mária Terézia Brunswicková (1775 – 1861) • Opis 18. storočia so zameraním na sociálnu starostlivosť • predkovia a krstná matka • príbuzní a priatelia rodiny • život šľachtickej do smrti otca • putovanie za zvoleným poslaním • výsledky, zásluhy a ich dosah • pamiatky v niekdajšom Uhorsku

12.03.2024 Knihovník Gašpar Fejérpataky – Belopotocký (1794 – 1874) • Opis 19. storočia z pohľadu národného obrodzenia • rodinné zázemie • vandrovné roky • zakladanie knižníc • založenie ochotníckeho divadla • podpora štúrovcom • osobný život • pamiatky a Belopotockého Mikuláš

26.03.2024 Archeológ František Flóriš Rómer (1815 – 1889) • Opis 19. storočia v kontexte ochrany pamiatok • študijné pobyty • učiteľské roky • obdobie rebélie a jej dôsledkov • priekopnícke zberateľstvo • veľkolepé výstavy • kariérny vzostup • dôchodkové roky • pamiatky a pamätníky na území bývalého Uhorska

09.04.2024 Drahotína Kardossová Križková (1867 – 1944) • Spoločenská situácia na Slovensku na prelome tisícročia • rodinné zázemie • aktivity etnografky • manželský život • miesta uväznenia • syn legionár • povojnové útrapy • literárna činnosť • zberateľské zásluhy • pamätníci a pamiatky

23.04.2024 Muzeologička Alžbeta Güntherová – Mayerová (1905 – 1973) • Prierez dejinami Bratislavy z pohľadu muzeologickej činnosti • rodinné zázemie • všestranné štúdium • múzea ako pracoviská • pedagogická činnosť • osobný život • akcia B a jej dôsledky • pôsobenie v Betliari • publikačná činnosť • syn a študenti • rekapitulácia poznatkov z kurzu